

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenem ponedeljke in črneve po praznikih, te: velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraj. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Pravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Turško vprašanje.

Očividno je, da se pripravlja nova diplomatska akcija o vprašanju bodočnosti turških Slovanov, in verjetno je, da je med tem, ko mi to pišemo, akcija morebiti na tihem že v svojem polnem delovanju. Vse nekako na to kaže, da je zveza treh cesarjev v prvo točko svojega programa postavila turško vprašanje, če se nij morebiti celo samo „ad hoc“ ustvarila. Tudi predstoječa diplomatska akcija se bo pretežno samo pod njeno firmo vršila, druge velevladi bodo samo sekundirale.

Do sedanje izkušnje so pokazale: 1. da vstasi turško silo, turška sila pa vstase zatreti ne more, — 2. da Srbija in Črnagora vstasem na pomoč priskočiti ne smeta, — 3. da je porta pripravna reforme v Bosni in Hercegovini uvesti, in — 4. da je zveza treh cesarjev rešenje turškega vprašanja izključivo sebi pridržala. Druge velevladi Angleška, Francoska in Italija nekako molče v to privoljevajo. Sicer je pa zveza treh cesarjev tudi tako silna, tako jaka, da se njej nij treba bati nobenega prigovora drugih velevladij proti njenim sklepom in izpeljavam. Trije cesarji bi mogli turško vprašanje tako rekoč z eno besedo rešiti.

Turško vprašanje je — kar se je že večkrat naglaševalo — del velikega slovenskega vprašanja. Ruska vlada je očitno izrekla, da goji simpatije za podjarmljeno, po tujih narodih tlačeno Slovanstvo. Na to izjavo je bila ruska vlada po splošnem javnem mnenju, vladajočem danes v ruskem narodu prisiljena. Neslovanski svet se je prepadel te izjave, zlasti pa tisti, ki imajo zadržan tlačenje slovenskih narodov slabo vest.

Protivniki zveze treh cesarjev so uže veselja skakali, da bo zveza vsled te ruske izjave razpala, — pa nij. Pruski listi so kalmirali, avstrijsko-nemški so pa ravno vsled tega pruskega kalmiranja vsako stalo izgubili, ter še danes ne vedo kako in kam.

Če pride res do akcije, bi potrebno bilo, da se tudi Andrassy izjavi, da-li ima Avstro-Ogerska simpatije za turško rajo kot Slovane ali kot kristijane. Gotovo bi Andrassy preje odstopil, preden bi rekel, da goji Avstro-Ogerska simpatije za turško rajo kot Slovane. Rusija je s svojo izjavo daleko pretekla Avstro-Ogersko, katera njej pod sedanjim ministrom zunanjih zadev na tem potu slediti ne more. Naj bi Andrassy tedaj vsaj to izrekel, da goji Avstro-Ogerska simpatije za turško rajo kot kristijane! S tem bi vsaj v nekoliko paraliziral rusko izjavo. Nekaj bo pa Avstro-Ogerska vendar reči morala, če bo res ona, kakor se čuje, glavni del akcije prevzela. Prusija se neposredno v turško vprašanje nij, in se tudi valjda v prihodnje ne bo vtikala. Ona je dala Rusiji in Avstro-Ogerski „carta bianca“, in zato se gledé rešenja turškega vprašanja na njo skoro niti reflektirati ne more.

Porta je uže dokaj fermanov, hatov in irad izdala, v katerih izreka in zagotavlja enakopravnost vsem narodnostim in vsem veroizpovedanjem svoje države. Vsi ti fermi, hati in irade so pa ostali mrtve črke, eno zato, ker porti samej nij nič na tem ležeče bilo, da se izvede, drugo pa zato, ker niti moralne niti fizične sile nema, te naredbe izvesti, tudi če bi voljo za to imela. Tudi v sedanjih borbi v Hercegovini in Bosni je izdala v svrhu pomirenja neko irado, v katerej vstasem bog ve kake reforme v

upravi, in kake polajšice v davkih obeta, če orožje polože. Vstasi so na to portino ponudbo odgovorili, da v portina obetanja nobenega zaupanja nemajo, ter da so samo v tem slučaju pripravi portino irado sprejeti, če velevladi poročstvo in kontrolo za njeno točno in popolno izvedbo prevzamejo. Ta odgovor vstasov so konzuli velevladij, zbrani bivši v Mostaru, svojim vladam naznanili, in na temelji tega vstaskega odgovora se valjda pripravlja sedaj nova diplomatska akcija.

Zveza treh cesarjev bo valjda od porte zahtevala, da se obetane reforme pod njeno kontrolo in pod njenim poročstvom izvedo, ter predložila, naj se v to ime Bosna in Hercegovina po neutralnej vojski obsedeta, katero nalogo bi, kakor se čuje Avstro-Ogerska, kot najbližnja in neposredna mejašica prevzeti imela. Ta arrangement, če je sploh kaj resničnega na njem, bi bil dobrodejen odušek za vstajo, in celilo za rane opustošene dežele. Ali se bo Andrassy pri tej situaciji vzdržati mogel? Magjari vedo, da po padu Andrassyjevem ne bo tako hitro zopet kateri Magjar avstro-ogerski premier postal, in zato baje ne bi mnogo proti temu imeli, če bi v vzdržanje samega sebe kaj od svojih prepričanj žrtvoval.

Jugoslovansko bojišče.

Iz *Spljeta* 14. nov. [Izv. telegram „Slovenskemu Narodu.“] Osem taborov turških vojakov je spremljalo živež iz Gačka v Goransko v sredo. Vstasi, 300 mož pod vodstvom Sočica so jih napali in po ostrem boji so bili Turki tepeni. Turkov je palo 300, petdesetim so bile glave odsekane. Mrtvi

Listek.

Kupa brinjevca.

(Izvirna povest, spisal Liberius.)

XII.

(Konec.)

In grajski najemnik, kaj je bilo z njim? Odkar je zapustil svojo ljubeznjivo Irene, spremenil se je mnogo, prav mnogo. Najbolje je čutila to grajska družina, kajti čmerikav in zadiren je bil odslej še mnogo bolj, kakor nekaj. Gorje mu je bilo, kdor je prišel pri njem v zamero. Neusmiljeno, brezsrčno je ravnal z njim, kakor bi se hotel maščevati s tem nad svojo nemilo osodo, ki ga je goljufala tako neizmerno in mu hotela tako razvajeno, zapravljivo žensko vsiliti za ženo in mu tako oropati dolgo shranjene, skrbno privarčevane krajcarje. Tudi po drugej strani se je najemnik pre-

drugačil mnogo. Preračunal je namreč in še mnogo potov, in se prepričal v veliko svojo žalost, da ga je nesrečna ljubezen veljala tudi denar, in še precej lepega, svetlega denarja.

Koliko potov je ponudil učitelju tobaka, hoteč seznaniti se z njim le zaradi te spredene Irene, in tabak je drag, silo drag, in on je sicer varčen z njim.

Potem, koliko je postavil vina pred učitelja, ko ga je prvič obiskal in na lov povabil. In to vino je bilo žlahno, pravo cekinasto, staro vino. In pozneje, ko je imel strašne sanje v svojej ljubezni in se je šel prepričati v njihovej resnici.

Mej potoma je zašel zopet v krčmo in poklical vina. A kaj bi bilo še to, plačal je posled še za neumne kmete, katerih ne more videti nikdar. In kaj ima zdaj o tem. Posmehujejo se mu celó, ga pikajo in obrekujejo za njegovo dobroto. To je plačilo sveta.

In pozneje, ko se je obupeu, raznet vračal od učitelja in izvedel svoje gorje, ko je v tretjič prelomil svojo sveto prisego in stopil v krčmo in pil mnogo, pil do družega jutra in preganjal z vinom skrbi, sramote oblake. Da, koliko je veljalo vse to. Gotovo lep denar, še sam ne vè, koliko.

A vse se mora poravnati, vse zboljšati, si misli zdaj vedno, zapravljeno se mora zopet prištediti, svetih priseg ne več prelamljati.

Po teh sklepih in načelih postane najemnik še bolj skop in še huje pritiska družino, dolžnike in vse, kar je v njegovej oblasti. Misel na drugo ženitev pa si popolnem iz glave izbije, vsaj ako ga je stala uže kratka ljubezen toliko lepega denarja, kaj je stoprv potem, ko si človek za vse življenje ženo na vrat obesi in z njo polagoma, še kaj manjšega, kar ga sam bog varuj.

Vasčani in vsi od blizu in dalje, ki so

ležé v sredi mej armadama. Sočič drži pot do Granskega zaprt, pričakuje se zato še večji boj, ker maršira Pavlovič s svojo četo na ono mesto in je uže blizu.

Iz Metkoviča, 18. nov. (Izvirni telegram „Slovenskemu Narodu“.) 600 jezdecev in 4000 pešcev vstalev je napalo pri Mrtvicah mej Pivo in Gačkom 18 taborov Turkov, kateri so na 600 tovornih konjih vozili živeža in streliva. Boj je bil 10. in 11. nov. Turki so izgubili 600 mrtvih in še več ranjenih. Vstaši so osvojili 400 tovarne živine in 1 kanon. Izgubili so 30 mož.

Iz Zadra se „N. W. Tagbl.“ 13. nov. brzojavlja: Turška regularna vojska prestopila je danes uže tretjič avstrijsko mejo. Na jedno avstrijsko žandarmerijsko patrolo streljali so Turki, ter je tako bila prisiljena se jim umakniti.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 16. novembra.

Nekonfiscirana in ustavoverna graška „Tagespost“ od ponedeljka 15. novembra v prvem članku piše o stanju „našega“ *ministertva* tako-le: „S strašno točnostjo so prišle neizogibne, nikogar iznadujoče konsekvence zadnjih parlamentarnih dogodkov: zamolklo nezadovoljstvo in skrbipolna potlačena v taboru prijateljev, zasmehovalno veselje v onem protivnikov, povsod napadi, nikjer zadovoljstvo. Vlada je dvojno tepena v Wildauerjevej aferi, prvič od lastne stranke v parlamentu, drugič v organih njenih protivnikov.“

Uže zadnjič smo povedali, da so v *državnem zboru* Poljaki z družimi opozicijonci skupaj in posebej interpelirali vlado, kaj misli storiti zavolje propale trgovine. „Vaterland“ o tem piše: „Današnja izjava cele desnice državnega zbora — pravi — ima pomen, kateri se razteza še čez ozki okvir parlamentarne šablone. Najprvo bode se delalo na to, da se gornje in spodnje-avstrijski, tirolski, vorarlberški, štajerski, koroški, kranjski in moravski se poljskimi poslanci tudi formalno vzajemno postopajo. Klub desnice in klub Poljcev zjedinila sta se za interpelacijo do skupne vlade in na tej interpelaciji podpisani so poslanci zmešano brez ločitve kluba, na čelu z imenom Groholski in Hohenwart. Zjedinjenje bi bilo pomenljivo, ako bi interpelacija cele desnice tudi ne bila v njenem zapopadku manje važna, kakor je pak v resnici.“ „W. Tgbl.“ temu pristavlja: „Skupno imenovanje imen Hohenwart in Groholski po-

menja veliko, in mislimo, da guvernementno prizadevanje ustavo sovražnih strank stopa v dosti jasnej obliki v javnost. Ako se bode zjedinjenje Poljakov z pravno stranko raztezalo še po tej gospodarstvenej zadevi, in ostalo tudi, potem pak je položaj kabineta več ko v jednom oziru čuden (eigenthümlich).

V *ogerskem* državnem zboru predložil je minister uka postavu za ljudske šolske nadzornike. V proračunski debati govoril je najprvo Ferdinand Regalyi in priporočal separatorium skrajne levice. Sigmund Borlea odvraca proračun od narodnega stališča. — Klub saksonskih poslancev, kateri se je 6. t. m. konstruiral kot potitični, ne pak kot narodni je tudi sklenil odvreči predlogo proračuna za 1876. Opozicija proti proračunu postala bode zelo močna.

Vnauje države.

V *Carigradu* prizadeva si minister prava, Midhat paša, preustrojiti vse pravosodne zadeve; tudi kazensko pravo bode se moderniziralo in uvedlo v akuzatorično obravnavanje s državnim pravdnistvom. Teško pa bode, vse te reforme iz papirja v istinitost spraviti. Zdravje Mahmud paše postaja dvomljivo. Nov, prav hud strah veje v Turčiji radi ljudskega razjarjenja v Bulgariji. Turški vladni organi in vojaštvo napravljajo tamkej čine, kateri bulgarsko ljudstvo vne-majo vedno bolj do obupnosti in vstanka. Zaradi hercegovinskih simpatij mučijo se najodličnejši Bulgari. Turško ljudstvo v Bulgariji hodi okolu, vedno oboroženo od nog do glave, mej tem, ko se razorožujejo bulgarski prebivalci provincije. Se vé da, delajo Turki najgroznejši čine z neoboroženimi Bulgari. Skozi potujoča turška vojska dela zopet samovoljno in vsak dan čujejo se novi umori in ostudnosti vsake vrste. Radi tega kuha se nekaj strašnega, in ko bi Bulgari imeli orožje, uže davnej bi bil vstanek velikansk.

Iz *Rima* se brzojavlja 13. nov.: V pravdi zaradi umora urednika Sonzogno je bila denes sodba razglašena. Luciani, ki je iz političnega sovraštva bil početni umora, in njegova tovariša, Farina in Morelli, posredovalca, kakor tudi mizar Frezza, ki se je dal najeti, da je nož v roke vzel in umor izvel, obsojeni so na prisilno delo celo življenje. Skalpeti, ki je nož preskrbel in zato tudi tožen bil, oprostjen je od porotnikov.

Dopisi.

Iz Ljubljane 14. novembra. [Izv. dop.] Iz krogov nemčurskih učiteljev v našem mestu sicer ne poročam rad, vendar sem se za danes v to odločil, in sicer zato, ker se „Laibacher Schulzeitung“ še vedno nekako tako napenja, kakor

bi imela za soboj vse kranjsko učiteljstvo; pustiti jej ne smemo, nekaljeno veselje (?) uživati. O zadnjem svojem glavnem zboru poročam ona, da se ga je mnogo učiteljev udeležilo — tako vodi ta nemčurski listič kranjske učitelje za nos. Pravilo se mi je pa, da je razen ljubljanskih učiteljev samo še 9 drugih navzočih bilo, mej temi krški Gašper, ki se je zopet bahal in lagal, da ima ob Savi filijalo ljubljanskega učiteljskega nemčurstva. Sklenilo se pri zadnjem zboru nij ničesar, samo Sima je starejše učitelje in druge značajne mežnarje psoval. Gariboldi neče temu društvu več predsedovati, čeravno ostane še duša odboru, ker ne zaupa uredovanju lista nezmožnemu Simovcu. V odbor so si volili ti učitelji samo ljubljanske učiteljske kapacitete, za predsednika pa Kočevarja Linharta; zato pa hočejo temu društvu odvzeti naslov „kranjski“ in imenovati ga po njegovih reprezentatih „nemško-kočevarsko“ in „nemčursko-ljubljansko“ učiteljsko društvo. Dober tek! Sicer je pa od mene tako neumno, da vam poročam o tem društvu, ki se še nikoli s svojim računom v javnost pokazalo nij, ki je zdaj vsled tega in vsled svojega glasila popolnem ničevu in neupljivo, kakor je bilo nespametno od vsakega kranjskega učitelja, da se je s svojim pristopom pri tem društvu bil blamiral. — Torej kljubu vladne podpore je obstanek društva in lista postal problematičen.

Iz *Frama* pri Mariboru 12. nov. [Izv. dop.] Hočemo li, da bi odgoja naše mladine dober vspeh imela, skrbeti moramo, da vlada mej šolo in šolskih zastopih pravo in trezno sporazumljenje, mora se mej obema prava meja postaviti in skrb za odgojo tem razmeram primerno razdeljena biti. Šola in šolski zastopi morajo se mej soboj dopolnjevati, kajti hoče-li šola otroke izobraževati, in jih za pozneje življenje sposobne storiti, morajo jej pri tej svojej vzvišenej nalogi vsi šolski zastopi, osobito pa krajni šolski svet v vsakem obziru na pripomoč biti, ter kolikor mogoče v zajemnosti z učiteljstvom, vedno večjih in boljših vspehov v šoli omogočiti. Če je krajni, (oziroma okrajni) šolski svet malomaren za svoj prevažen posel, gre tudi šolstvo v ovem kraju bolj ali menj rakov pot. Smelo trdim, da šola je termometer šolskih zastopov in se vzdiguje in pada z atmosfero življenja v ovih zastopih.

videli vse to, smejali so se iz vsega grla, pikali najemnika pri pijači, pred cerkvijo, in povsod, ter pristavljali: „Brinjev zajutrek in cigara ga je obožala, da še sam sebi skoraj življenja ne privoščí, pomagajmo mu siromaku!“

Najemnik je čul in izvedel vse to in jezen je bil in hudoval se in klel po tiho. Isti, ki je moral čutiti vedno za take reči, bila je uboga njegova družina. Bog mu grehe odpusti.

Vsaj nij mislil sicer morda tako slabo, le nesrečna ljubezen, zapravljeni, zastonj izdani novci so ga storili neobčutljivega do svojih podložnih in do vsega sveta. V resnici obžalovanja vreden človek!

XIII.

Kakih deset let pozneje je bilo v selu Češnjevku mnogo spremenjenega. Nekdanjega farnega učitelja Glavača je uže pozabila vsa

okolica, le stareji ljudje so ga omenjali sem ter tje pri pijači in pritaknili: „kupa brinjevca ga je spravila pod zemljo pred časom, naj mu sveti večna luč, sicer nij bil napačen človek, prav premeten in priljuden je bil.“

Gotovo mejhen spomin te besede možu, ki je žrtvoval pol svojega življenja nevkretnim farnim buticam in se trudil s šibo in umom za blagor soseske.

A kako saj nij bilo drugače. Živeči ima pravico, mrtvi pa mir, pravi pregovor. In pri fari je podučeval zdaj nov mlad učitelj in užival več spoštovanja in česti posebno od ženskega spola, kakor njegov prednik. In ti o ljubi bog, to je jako naravno, to je večni zakon narave. Mlado perje izpodriva rumeno listje, mladost koplje starosti grob, pozabljivost zadnjega spomina.

In v bistrškem gradu spremenilo se je tudi nekaj od zadnjih dogodeb. Nekdanji najemnik sicer nij prelomil od zadnje svoje

prisega nikdar več svetih sklepov, temuč živel vedno bolj samotarsko in varčno. To mu je pomagalo menda, da je postal pred enim letom graščak. Kupil si je namreč posestvo, katero je imel prej toliko let v najemu. Če ga je ta prelep, čestni naslov mnogo veselil ne vemo, trdili bi skoro nasprotno, kajti ravno odslej se je še vedno bolje zapiral pred svetom, bil čmeren bolj od nekdanj in je živel pravo samotarsko življenje.

Kdo ve, ako mu nij oživela ravno zdaj nekdanja prelepa, zapeljiva misel, da človek nij ustvarjen samemu sebi, da je navezan na tujo podporo, da je družina njegova najlepša zabava in sladilo na svetu. A v svojo žalost se je prepričal, da on nema, kar obdaja največjega siromaka, da je osamljen, zapuščen, akoravno bogat, da niti upanja spremembe nema več, kajti glava se mu je jela beliti, in prejšnje moči zapuščati njegovo truplo.

Vse kreposti, koje bi kline na lestvi k humaniteti imenovati mogli, bo šola le tedaj in tam izgojiti mogla, kjer dobi vsestransko podporo, in „kjer se“, — da se besed Pestalocijevih poslužim — „delo in ljubezen slušanje in trud, zahvala in marljivost vsopojita in po njih mejsobojnem vpljivu se tudi oba blagonosno utrdita.“ Srečni so ovi kraji ali okraji, kjer na čelu šolskega zastopa stoji mož, ki je navdušen za omiko, napredek in blagor ljudstva, svest si besed Salzmanovih: „kdor močvire izsuševa in velike ceste gradi, stori veliko; kdor pa za odgojo človeštva skrbi, ta stori še več.“ Mej tako srečne kraje sme se tudi naš „tihi, rajski“ Fram prištevati. Ne le, da se naš okrajni šolski svet ovih načel drži, dobili smo tudi za načelnika krajnega šolskega sveta moža za narodovo omiko in napredek navdušenega, veterana v ljubezni do slovenske domovine g. Franc Divjaka.

Imenovani bil je dolgo let framski župan, ter si je kot tak po vsej moči prizadeval pravičnim željam in tirjavam občanov vstreči. Bil je on tudi, ki je pred nekoliko leti z našim šoli prijaznim župnikom skrbel za nakup lastnega šolskega poslopja, koje se je pod do sedanjim načelnikom g. C. v krasno poslopje spremenilo. Tukajšnje ljudstvo je g. Divjaku svojo vdanost in zaupanje s tem skazalo, da ga je včeraj enoglasno za načelnika kraj. šol. sveta izvolilo. Slava volilcem! Svesti smo si, da bo on kot neodvisen mož, povsodi neustrašeno se potegoval za napredek šolstva, dobro vedoč, da v deželah, kjer s šolstvom slabo stoji, je „ognišče in tal revolucijam“. Skrbel bo pred vsem, da se do sedanjem nerednem obiskovanju kolikor mogoče v okom pride, da ne bo v razrednicah, („crux de cruce“) da se potrebna učila omislijo itd. Pa saj ga nam nij treba izpodbujati, saj poznamo njegovo nevtrudno delavnost. G. Divjak nij jeden tistih, ki si le zmirom želé in upajo boljših časov, brez da bi sami kaj storili, ne vedoči, da si vek lahko boljšega naredimo, ako se sami ganemo. Ako tudi naš trud ne prinese naenkrat željenega sadu, vendar moramo na začetem poti napredovati, da „nam zasije svitlejša zarja“. Bodimo nevtrudno delavni osobito na polju šolstva, spominjajoč se besed slavnega pedagoga Diesterwega: „Volksbildung ist Volksbefreiung im weitesten Sinne des Wortes.“

Domače stvari.

— (Včerajšnji „Slovenski Narod“) je bil zopet konfisciran zaradi dveh dopisov, „iz Notranjskega in „od Save“. — Naj naši bralci z nami vred potrpe, časi za slovensko časopisje so najhujši, a ne bode vekomaj tako! — Varajo se pa oni, ki menijo, da bodo s tem slovensko novinarstvo „uničili“.

— (Hubmajer) je uže v soboto zopet zapustil Ljubljano in se vrnil na bojišče proti staremu sovražniku vseh Jago-slovanov. — „N. Fr. Pr.“, znani organ nemških Turkov na Dunaji, policijo kliče v nedeljskem uvodnem članku na vse one nas ljubljanske Slovence, kateri smo se upali mej soboj za svoje denarje in v svojem lokalu Hubmajerju večerjo napraviti. Ta članek je živ dokaz, kako so Nemci v Avstriji „liberalni.“ — Vendar bodi „N. Fr. Pr.“ rečeno, ker govori v „Öffentliche Ehren“, ki smo jih izkazovali bojevniku za svobodo naših bratov, da naš banket nij bil javen, ker kak sodelavec ali somišljenik „N. Fr. Pr.“ bi se ga ne bil mogel udeležiti.

— († Dr. Janez Fr. Kiler) prej koncipijent v Ljubljani, potem adjunkt v Zatičini in Novem mestu je umrl po dolgem trpljenju na pljučnej bolezni.

— (Umrli) je bivši deželni zdravstveni svetnik in ud nekdanjih kranjskih stanov, August vitez Andriolli, tukaj v petek 12. t. m. in včerajšnjega njegovega pogreba se je udeležilo mnogobrojno občinstvo.

— (Imenovanje.) Gospod avskultant M. Rützel je imenovan za sodniškega adjunkta v Metliki. — Gosp. A. Czech, adjunkt v Metliki, pride v Zatičino.

— (Ljubljanski „veterani“) so napravili preteklo nedeljo v gostilni „pri Slonu“ večerno zabavo z loterijo, koje dohodek je bil namenjen napravi družbine zastave, in katera je trajala do zgodnjega jutra in končala s plesom.

— (Poslanec Fr. Brandstätter) je s svojim rudnikom v konkurz padel! — kakor se nam iz Maribora piše. In koliko se je prizadeval, da bi „Slov. Narod“ tožil, ko smo nekaj tacega prerokovali, oprti na resnico.

— (Iz Maribora) se nam piše, da je bil šolski list „Slovenski učitelj“ od 5. nov. od neke vladne roke na pošti vstavljen, a

na ukaz okrajnega glavarja zopet izpuščen. Tudi pri nas hočejo torej dlake v jajcu iskati.

— (Iz Grada) se nam piše: Štajerski šolski svet mora v istini nepostavnost uganjati, zlasti pri imenovanju učiteljev, ko se celo graško mesto v tej zadevi pritožuje, kajti v seji mestnega svetovilstva 10. nov. oglasil se je nek dr. Grafenstein in predlog stavil, naj se naprosi državni poslanec, ki bi naučnega ministra interpeliral, kako da dež. šolski svet postavu prezira pri imenovanju učiteljev.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsno, in na jetrah; žleze in naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852. Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagrađ vsa zdravila. Posebno koristna je pri dirsti in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodejni v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, polne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavlja izrekan gledé Revalesscière du Barry sestransko, najbolje spričevalo. Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Montona, Istra. Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Vdal se je sicer graščak svoje osodi, a še osorno si zunanost nij mogel skrivati, torej se ga je ogibala družina in vsak, kdor se je mogel, še bolj kakor poprej.

To je najbolj vedela in čutila zopet grajska družina, kajti ž njo je bil nespremenljivo vedno isti zadiren, oster zapovednik.

Še nekaj se je spremenilo v zadnjem času v Češnjevske okolici, in to je bila našej povesti jako važna sprememba.

Nekdanja učiteljeva Ira, naša znanka vrnila se je pred enim letom zopet iz tujega, kamor je bila izginila pred desetimi leti.

In kako je predrugačena. Naj stareji ljudje prejšnji njeni znanci so jo teško spoznali, zmajevali z glavami, šepetali skrivaj, meneč; glejte jo grajsko nevesto!

In v resnici to nij bila več nekdanja Irena.

Eno desetletje jo je postaralo popolnem,

skrivila poprej ponosno hojo, zamenilo gospodsko obleko, v eno na pol zanoseno opravo.

Da in njeno govorjenje, vsa njena dela so pričevalo, da nij trpela v minulosti samo njena zunajnost, temuč tudi um, kajti lazila je zdaj pol blazna od hiše do hiše okrog strašila otroke in se jim pačila, pripovedovala gospodinjami čudne povesti iz svojega življenja in prerokovala sem tretja tudi kadar je bila dobre volje prihoduje reči na kvarte, katere je nosila mej drugo starino vedno v svojem košku.

Plačila nij tirjala za take, reči, a pila je in še mnogo, ako jej je kdo dal in se potem potu mnogokrat upijani in kričala in se jezila potem nad soboj in nad vsem, kar je bilo v njenem obližju. Ljudje so se je privadili polagoma in jej radi delili darove kar je potrebovala za življenje. Zapazili so tudi, da se Bistriškega gradu vedno ogiblje in je vedno slabe volje kedar

jej kdo spomni nekdanjega ženina, grajskega najemnika.

Tako životari Glavačeva Ira, kakor jo kliče nevedno ljudstvo še dan denes in lazi ob palici po češnjevskem selu. To je vsakemu navadna, znana podoba.

Le kedar se upijani, kar je več potov navada, tedaj imajo vaški bosopeti paglovci naj večje veselje ž njo, kajti vlečejo jo za obleko, skačejo skrog nje nagajajo in dražijo jo, pa naj bolje kriče: „Brinjeva Ira“ brinjeva Ira, ali hočeš kupo brinjevca? — O poslednjem namreč ne sme čuti nikedar, kajti vselej kolne se jezi in žuga kazuje koščene pesti, ako čuje poslednje besede. V takem slučaju pravi marsikateri stareji vaščan memo grede sam pri sebi: „Reva je kaj jej pomaga, če je imela gospodskega očeta in je bila učena, ko cesarsk dohtar ali kali, pa jo je končala in jej stemuila možgane: „kupa brinjevca!“

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Wochenschrift" od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalenscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalenscière gaje ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespajni, treslici na vseh udih, shujšani in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprevajljenji, nespajni in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllera, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah it. d.

Revalenscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalenscière-Biscuiten v puščah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalenscière-Chocolatée v prahu in v ploščah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temišvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih: tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih. (263)

Dunajska borza 16. novembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih . . .	68 gld.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	05	„
1860 drž. posojilo . . .	110	75	„
Akcije narodne banke . . .	913	—	„
Kreditne akcije . . .	192	60	„
London . . .	114	—	„
Napol. . .	9	14	„
C. k. cekini . . .	5	40 1/2	„
Srebro . . .	105	15	„

Loterijske srečke.

Na Dunaji 13. nov.: 47. 76. 36. 17. 18.
V Gradcu 13. nov.: 83. 42. 53. 40. 37.

Išče se

za vinotoč lastnega pridelka pripravi prostor na zelo ljudnem kraju z 2 ali 3 sobami in malim kletom. — Več o tem pové administracija „Slov. Naroda“. (396—2)

Evropa: Dr. Kasper iz Dunaja. — Wauška iz Gradca. —
Lahman iz Dunaja. — Mull iz Ogerskega. — Lonek iz
Pri Slov.: Osa iz Dunaja. —
Karlovca. — Celj iz Zadra. —
Pri Italiji: Mosček iz Gradca. — Tavčar iz Ljubljane. —
Trsta. — Deutsch iz Dunaja. — Brandstetter iz Gradca. —
Rake. — Sile iz Dunaja. — Walter iz Moskve. —
Pri Ameriki: Mayer iz Ljubljane. — Colavini iz Trsta. —
Schottin iz Maribora.

14. novembra:
Tužci.

Podučiteljska služba

na narodnej šoli v Vojniku sè služnino 480 gold., oziroma 400 gold. in prostim stanovanjem se razpisuje.

Prositelji imajo prošnje do 15. decembra t. l. vpslati krajnemu šolskemu svetovalstvu v Vojniku (Hobenegg).

Okrajni šolski svet Celjski,
12. novembra 1875.

(398—1)

Predsednik: Haas l. r.

Pravo, nedišeče in okusno

olje iz kitovih jeter,

frišno napolujen.

Skušeni pomoček proti prsnim in pljučnim bolečinam. (395—2)

Z nakazom o rabi v steklenicah po 70 kraje. Pravo dobiva se le pri Viktorju Trnkoczy-u, glavni trg 4, „Einhorn“ lekarna v Ljubljani.

se kupuje dobro in po ceni?

V

M. Neumann-ovej
zalogi moške obleke

v Ljubljani v Lukman-ovej hiši.

Kožuh za potovanje . . .	gl. 45
Guba iz lodna za potovanje s kapuco . . .	16
Ponočna suknja . . .	12
Zimska suknja . . .	20
Suknja za lov . . .	8
Zimske hlače . . .	7

Ravno tam

največja izbira

jopie za gospe

od 5 do 20. gold.

(399—1)

M. Neumann.

Umrli v Ljubljani

od 12. do 13. nov.:

Janez Bonsin, 78 l., v bolnišnici, za pljučnim vnetjem, — Dr. Avgust vitez Andrioli, 73 l., za vnetjem možgan. — Franjo Mahkota, 5 l., dete delavca, za davico. — Franjo Pust, 14 mes., vsled oslabiljenja krvi. — Marija Lisar, 38 l., v bolnišnici vsled konvulsion. — Matija Zakotnik, 31 l., za kronično jetiko.

Za saisono!

Vedno velika in bogata zaloga volnatega blaga za obleke, Rips, Lustre, Diagonal in blago za plaide, stanovitne barve Kosmanoser-berkal, moderna barhenta za oblačila, vrvičasti in piket-barhent.

Najnovejši: Kniker boker in tartif nopé.

27 kr.

Zametasti in svilnati traki, široke preproge (tepihe), 1/4 in 3/4 šir. laneno, prejno in usnjato platno, 3/8, 1/2 in 3/4 šifon, lanene-damast-brisavke, servijete, atlas-gradi, sedne, mrežne in mušelinaste pregrinjale, oksford za srajce in drugo manufakturno blago.

Laneno in moderno blago,
garantira za dobro in stanovitno blago,
vse doma izdelano.

Naslov: Fabrikna zaloga in glavna zaloga blaga
prve združene gorske tkalske konsorcijske fabrikantov,
Dunaj, Mariahilferstrasse 72,
Pošiljlatve vrše se brzo proti poštnemu povzetju.
Izgledi zastoj in frankirani. (301—17)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Hiša na prodaj.

V Idriji je v središču mesta trinadstropna hiša, z 13 sobami, kuhinjo, jako primernem hramom za krmo in lepem, velikem vrtom, prostovoljno na prodaj; cena jej je 2500 goldinarjev.

Kupaželjni naj se blagovoljijo na uredništvo „Soče“ v Gorici obrniti. (393—3)

Lekarna Piccoli.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek.

Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlie vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfins de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit dto. dto. de Reseda flacon 80 kr.
Esprit dto. dto. de Ylang-Ylang flacon 80 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za življenje. Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij. Velika poraba je najboljšje spričevalo. Vsaka gospodinja bode tako zdravilo pri hiši imela. Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Špeciálno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold. (132—139)

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju.

Šivalni stroji

za gl. 15 do gl. 150,

ravno tako svila za stroje, cvirni, šivanke in priprave dobivajo se vedno v velikej izbiri in po nizkej ceni le pri

(382—3)

Franjo Detter-ju

v Ljubljani, judovska ulica 228.

V gostilnici

„pri mestu Ljubljana“

v novo zidanjej hiši,

v kolodvorskej ulici šte. 115,
dobiva se

Graška (Märzen) piva

izvrstne kakovosti, 1 liter 24 kr., neponarejena stara in nova vina po 32, 36 in 40 kr. liter, tudi dobre jedila po nizkej ceni.

Ravno tamkej se oskrbujejo naročila na debelo za Salon-, Märzen- in Export-piva iz pivarne gosp. Franjo Schreinerja v Gradcu in sicer po originalnej ceni. (397—2)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.